VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 27 FEBRUARI 2025

Onderwerp: RV Inspreekmogelijkheden voor inwoners bij de raad (11699871)

Voorzitter: dhr. S.J. Bier

De leden: mw. B.M. Antolini, mw. H.J. van den Berg, dhr. T.M. Beusenberg, mw. K. van Goethem, mw. R.F. Hussain, dhr. C.L. Klaassen, dhr. H.C.M. Koning, dhr. J.J. Schaap, mw. C.R. Smand, dhr. J.C. Soellaart

Griffier: mw. J. Zuidervliet

Portefeuillehouder: mw. M.H.F. Schuurmans-Wijdeven

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Goedenavond, ik wil de vergadering openen. Welkom bij het sessiedebat over het raadsvoorstel Inspreekmogelijkheden voor inwoners bij de raad. Met dit raadsvoorstel wordt de raad gevraagd om te beslissen over een zevental opties aangaande inspraakmogelijkheden voor inwoners van de gemeente. In de bijgaande memo wordt verwezen naar de zeven mogelijkheden en is aangegeven welk beslispunt bij welk stuk tekst van de memo hoort.
Wij starten zo dadelijk met een eerste termijn waarvoor u allen spreektijd heeft. Zoals gezegd, betreft dit een sessiedebat, dus we hebben nog een tweede termijn met vrij debat. Ter afronding van de eerste termijn zal de WWR, als zij aanwezig zijn, of de burgemeester de vragen beantwoorden. Technische vragen behoren niet tot de mogelijkheden. In de tweede termijn is er ruimte voor vrij debat waarin het aangekondigde amendement van Forza! besproken zal worden. Er hebben zich…

De heer SCHAAP: Sorry voorzitter, ik weet niets van een amendement, dus daar verrast u mij mee.

De VOORZITTER: Die zin is bij dezen geschrapt uit de verslaglegging. Er hebben zich geen insprekers gemeld bij de griffie. Nee? Wie mag ik als eerste het woord geven? Ik ga gewoon links beginnen bij mevrouw Van Goethem van GroenLinks.

Mevrouw VAN GOETHEM: Hartelijk dank voorzitter, u verrast me daar een beetje mee want ik was nog aan het opstarten en ik wil eigenlijk even vragen of u door kunt schuiven en zo meteen terug kunt komen want mijn computer is nog op zoek naar het juiste stuk.

De VOORZITTER: Helemaal begrijpelijk. Ja, de heer Koning van het CDA.

De heer KONING: Kijk, hij schuift zo van links naar rechts.
Voorzitter, zeker als je ouder wordt, is het een goede zaak dat bewaakt wordt dat we op tijd gaan eten. Het was mooi geweest als er een eenduidig voorstel had gelegen. Nu moeten wij als raad een keuze maken uit negen voorstellen. Dat kan nog een hele opgave worden. Maar het CDA gaat zich hier niet autoritair opstellen. Als er een meerderheid is voor een keuze, of een bijna meerderheid, zal het CDA zich daarbij aansluiten, maar pas nadat wij onze eigen keuze kenbaar hebben gemaakt.
Wij willen dat er een antwoord komt indien er veel insprekers zijn, veel moties vreemd, dan wel veel actualiteitsvragen. Wij zijn voor voorstel 2.a uit het raadsvoorstel waarmee bij incidentele, voorziene

drukte een inspraakhalfuur om 16.30 uur wordt ingelast. Dat zal beperkt blijven tot een paar keer per jaar en dit komt tegemoet aan de voorziene uitloop van het plenaire deel. Gewoon het probleempje op de meest pragmatische manier oplossen.
Wij zijn er geen voorstander van om inspraak over een volkomen andere boeg te gooien omwille van iets dat zich mogelijk incidenteel voordoet. Het aantal insprekers, het aantal moties en actualiteitsvragen zijn allemaal vooraf bekend, dus de vervroeging naar 16.30 uur kan tijdig bekendgemaakt worden.
Wij zijn ook voorstander van het invoeren van inspraak over de algemene financiële beschouwingen, gelet op de op handen zijnde ombuigingen. Het mag wel iets eerder dan twee weken tevoren plaatsvinden, maar dat is een kwestie van uitwerken in het Reglement van Orde.
Kortom, voorzitter, het probleem van uitloop van plenaire vergaderingen willen wij oplossen. Een inspraakhalfuur toevoegen lost dit op. Wij zijn niet voor verdere uitbreiding van de inspraakmogelijkheden want de bevolking weet de raad te vinden als daar aanleiding voor is en wij zoeken ook zelf de bevolking op, zowel als raad, als als fractie. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik zag mevrouw Smand van D66.

Mevrouw SMAND: Van links, naar rechts, naar het midden.
Een zevengangenmenu ligt voor ons. Dat zijn heel wat keuzes en een lange maaltijd, maar ik begrijp uit het stuk dat onze dinertijd beschermd moet worden, maar ook zeker niet verkort moet worden. Dat is allemaal een beetje ter inleiding want we hebben het hier over iets heel fundamenteels: het fundamenteel democratisch recht, het inspreken van inwoners en ondernemers over zaken die hen aan het hart gaan. Het inspreken is een manier voor inwoners om hun stem direct te laten horen in de raad en de raad is, wat ons betreft, dan ook de hele raad, het college, burgemeester, wethouders en alle raadsleden. Dat legt, wat ons betreft, ook het juiste gewicht in de schaal. Daar moeten we, wat D66 betreft, eigenlijk ook niet aan tornen.
In aansluiting op wat mijnheer Koning zei, de meest geschikte manier is, wat ons betreft, om een formeel inspraakhalfuur, dus keuze 2.a van het menu, voorafgaand aan een raadsplein te introduceren en dat ook in te zetten, alleen als dat mogelijk is, dus niet standaard. Maar we weten van tevoren dat er insprekers zijn. We weten ook van tevoren waar het over gaat. Dus dan vinden we het ook belangrijk dat we met zijn allen aanwezig zijn om naar deze insprekers te luisteren.

De VOORZITTER: Ik heb een vraag van GroenLinks.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja, dank u wel, voorzitter. Misschien een wat verduidelijkende vraag en misschien moet daar zo meteen ook nog een reactie op komen van de WWR of van het college. Maar zoals mevrouw Smand het nu omschrijft, moet dat alleen worden ingezet op het moment dat we insprekers hebben. Alleen zoals de situatie zich nu voordoet, weten wij als raad pas dat er insprekers zijn – en volgens mij weet de griffie dat ook dan pas – in de week zelf. Dus dat kan ook betekenen dat wij als raadsleden dan pas op het allerlaatste moment horen of wij om 16.30 uur aanwezig worden geacht te zijn. Is mevrouw Smand het met mij eens dat dat er juist voor zorgt dat de gemeenteraadzaal wat leeg zal lijken voor deze insprekers?

De VOORZITTER: Mevrouw Smand.

Mevrouw SMAND: Dank u wel voorzitter. Ja, goede vraag. Misschien is dat ook precies het punt waar we wellicht iets aan kunnen wijzigen, zodat als mensen in willen spreken, er iets langer tijd voor wordt genomen om dat aan te kondigen. Dus zo dat we dat niet op de dag zelf of de dag van tevoren horen, maar we mensen de gelegenheid geven om dat al eerder aan te kondigen en dat dat ook meegenomen wordt in de hele planning. Dat is eigenlijk een heel praktisch punt waarmee je wel een heel fundamentele oplossing voor dit probleem realiseert.

Er zat ook nog een optie in het menu als het gaat om 'waar kunnen mensen dan over inspreken als inwoners en ondernemers?' De suggestie is gedaan dat het ook moet kunnen over de portemonnee van deze gemeente. Ons antwoord daarop is 'ja', zeker met de komende bezuinigingen is het heel goed als mensen daar hun overwegingen bij komen delen in de voltallige raad.
Dus kortom, afrondend voorzitter, het is wat ons betreft niet slechts een praktische oplossing om er een halfuur van tevoren aan te plakken, maar het is een principiële keuze. Het vergt een wat andere planning van zaken. Dat realiseren we ons, maar we vinden het wel belangrijk dat we daarmee nogmaals onderstrepen dat de stem van inwoners en ondernemers belangrijk is en aandacht verdient van ons allemaal. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik had op de valreep nog een interruptie van de HAP, de heer Klaassen.

De heer KLAASSEN: Voorzitter, dank u wel. Ik wil mevrouw Smand het volgende vragen. Op het moment dat wij standaard een halfuur van tevoren in de agenda vrij moeten houden, betekent dat ook dat alle informatieve bijeenkomsten en zaken die in de middag spelen een halfuur naar voren geschoven worden. Nu weet ik van een aantal raadsleden dat ze al moeite hebben om de donderdagmiddag en zeker het begin van de middag vrij te houden. Bent u niet bang, via u, voorzitter, dat dit erin zal resulteren dat er wellicht minder raadsleden bij de bijeenkomsten in de middag aanwezig zijn? Daar ben ik zelf wel bang voor.

De VOORZITTER: Een reactie van D66.

Mevrouw SMAND: Dank u wel. Dat kan inderdaad een consequentie zijn. Maar ik zie het inplannen van het extra halfuur als een incidentele maatregel. Het is niet iets dat we structureel moeten doen. Als je van tevoren weet dat er insprekers komen, en dat wil je dan ook graag iets ruimer van tevoren weten, en er is aanleiding om dat halfuur in te plannen, willen we dat ook graag tijdig weten.

De VOORZITTER: Dank u wel. Als volgende spreker heb ik de heer Klaassen van de HAP.

De heer KLAASSEN: Voorzitter, dan gaan we inderdaad in één moeite door.
Voorzitter, we hebben een ogenschijnlijk eenvoudig onderwerp, maar zoals u al hoort, wel een heel belangrijk onderwerp voor ons als raad en college. Hoe zorgen we ervoor dat we voldoende ruimte hebben in de agenda van de raad voor onze inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers om in te spreken bij ons in de raad?
HAP heeft alle opties tegen het licht gehouden die in het voorstel staan. De optie om insprekers niet tijdens de plenaire gedeelte te laten inspreken, maar in een aparte sessie, is voor ons geen goede optie. Dan vervalt namelijk de verplichting voor de raad en het college ook om aanwezig te zijn. Dat doet, naar het idee van HAP, geen recht aan de inspraak. Het kan ook niet in de lijn van verwachting liggen van onze insprekers. Mijn fractie is namelijk blij met elke inspreker die de moeite neemt om naar het gemeentehuis te komen.
Voorzitter, wij hebben nog wel een aantal alternatieve voorstellen waarover we in tweede termijn van gedachten zouden willen wisselen met collega's over een aantal andere opties. Opties die net even anders zijn dan in het voorstel dat voor ons ligt. We zijn namelijk van mening dat er iets moet veranderen, maar wel ten goede van de mens die centraal moet staan. Wij zitten hier als gekozen volksvertegenwoordigers. Daarbij is de stem van alle insprekers belangrijk. Laten we het dan verder zo makkelijk mogelijk maken om in te spreken. Als dat betekent dat we als raad wat moeten schikken in onze tijd, zoals ik de collega's ook al hoorde zeggen, staan we daar open voor, maar wel met spelregels voor beide partijen.
Een alternatief voorstel dat HAP eventueel heeft in tweede termijn is drie minuten de standaard maken in plaats van de vijf, zoals die er nu zijn. Indien er weinig insprekers zijn, …

De VOORZITTER: Ik vraag even een moment voor een verduidelijkende vraag van GroenLinks.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoor van de HAP nieuwe suggesties die worden toegevoegd aan het voorstel. Nu weet ik dat de HAP ook in de WWR zit en heeft meegedacht over dit voorstel. Suggereert de HAP nu dat dit stuk eigenlijk nog niet klaar is om aan de raad voorgelegd te worden en eigenlijk terug naar de WWR moet?

De VOORZITTER: Reactie HAP.

De heer KLAASSEN: Dank u voorzitter. Wij vinden zeer terdege dat dit voorstel klaar is om naar de raad te gaan, alleen hebben we nog een aantal aanpassingen in het stuk zoals het nu voorligt. Dat zijn minutieuze aanpassingen die ik graag wil voorleggen aan de collega's. Als we zeggen 'daar gaan we niet mee door', dan is dat ook een optie.

De VOORZITTER: Ik zie hier een vraag van de VVD.

Mevrouw VAN DEN BERG: Ja, dank u voorzitter. Volgens mij is het nu al zo dat, als we heel veel insprekers hebben, de spreektijd teruggebracht wordt naar drie minuten. Dus volgens mij doen we dat al.

De VOORZITTER: Als voorzitter denk ik dat ik dan even zeg dat dit wel echt de uitzondering is en dat we het nu vooral over de regels gaan hebben, maar in principe heeft u gelijk. HAP, wilt u uw inbreng afronden?

De heer KLAASSEN: Ja voorzitter, ik zal nog twee…

De VOORZITTER: Ik zie ook nog een verhelderende vraag van PvdA.

De heer KLAASSEN: Ik wacht nog even.

Mevrouw HUSSAIN: Dank u wel voorzitter. Mijnheer Klaassen, op dit moment zien we…

De heer SCHAAP: Punt van orde, voorzitter.

De VOORZITTER: O, een punt van orde. Het inloggen is niet gelukt voor de PvdA.

Mevrouw HUSSAIN: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, op dit op dit moment hebben we inderdaad vooral gezien dat de insprekers over het algemeen niet genoeg hebben aan vijf minuten. De voorzitter, onze burgemeester, moet de insprekers ook vaak op de vingers tikken 'hé, denkt u wel aan de tijd?' Doet het verkorten van de spreektijd nog wel recht aan de inspraak die insprekers hebben? Mijnheer Klaassen, wat vindt u daarvan, via de voorzitter?

De VOORZITTER: Als voorzitter zou ik dan willen voorstellen om dat bij de behandeling in tweede termijn mee te nemen. Is dat ook wat? Ja. Dan geef ik het woord terug aan de HAP.

De heer KLAASSEN: Voorzitter, dank u wel. Ik zal even kort reageren op…

De VOORZITTER: Excuus. Ik word er net op gewezen dat de heer Koning nog een vraag heeft.

De heer KLAASSEN: Geen probleem.

De heer KONING: Ja. De HAP vent de ene keer uit hoe ongelooflijk veel belang zij hechten aan de inspraak van onze burgers en tegelijkertijd willen ze de spreektijd verkorten van vijf naar drie minuten. Dat begrijp ik niet, maar ik stel voor dat we dat ook dadelijk aan de orde stellen.

De VOORZITTER: Gelukkig. Dank u wel. Dan ga ik nu toch naar de heer Klaassen.

De heer KLAASSEN: Voorzitter, dank u wel. Als ik mijn zin had afgemaakt, waren deze drie interrupties wellicht overbodig geweest want ik had namelijk staan 'drie minuten wordt de standaard in plaats van vijf, maar indien er te weinig insprekers zijn, kunnen we beter iets meer tijd toekennen op het laatste moment dan erin te moeten snijden op het laatste moment, waardoor de mensen wel de vijf minuten krijgen waar ze recht op hebben'. Het is voor de insprekers op dit moment al bijzonder lastig, op het moment dat ze vijf minuten krijgen, op het laatste moment te horen 'u heeft maar drie minuten', om vervolgens hun inspraak in te korten. We kunnen beter iets extra's geven dan moeten afnemen van de insprekers, waardoor hun volledige recht eigenlijk op de vijf minuten komt.
Dan wil ik verdergaan met mijn bijdrage. Ik had als tweede punt 'als er meer dan vier insprekers zijn over één onderwerp, zouden we misschien een andere manier moeten vinden om dit vorm te geven, bijvoorbeeld als een sessie of een hoorzitting'. Dan kunnen we namelijk ook alle insprekers het recht geven om die vijf minuten volledig te benutten en dan kunnen we ook met elkaar goed naar dingen vragen.
Als laatste punt…

De VOORZITTER: Dan is uw tijd wel op en wil ik vragen of u wilt afronden.

De heer KLAASSEN: Zeker voorzitter. Dat was ook mijn derde punt. Om de voorzitter te helpen en de insprekers transparant te kunnen laten zien dat iedereen dezelfde spreektijd heeft, is het ons idee om zo snel mogelijk een klokje op het spreekgestoelte te plaatsen. Gewoon een simpele timer die aftelt, ook handig voor ons als raad, zoals u ziet, dan weet de inspreker namelijk ook hoeveel tijd hij of zij nog heeft. Dank u wel.

De VOORZITTER: Hartelijk bedankt. Ik kan u melden dat de voorzitter een fantastisch klokje naast zich heeft liggen waar ook bij de insprekers goed op gelet wordt. Ik kon daardoor zien dat u net even over uw normale spreektijd was en ik wil daarom gauw overgaan naar mevrouw Hussain van de PvdA.

Mevrouw HUSSAIN: Dank u wel voorzitter. Dank allereerst aan de WWR voor het raadsvoorstel. Inspreken bij de raad is een recht van een inwoner en het staat ook voorop dat een inwoner altijd zijn of haar verhaal moet kunnen doen in de raad. Het kan ook voorkomen dat het recht niet altijd tot zijn recht komt. Dat hebben we de afgelopen keren ook meegemaakt doordat er zoveel insprekers waren dat de raad in tijdnood kwam met de eigen agenda.
De PvdA vindt dat er een goed voorstel ligt. Eigenlijk kun je over alle opties wel wat zeggen. Onze voorkeur gaat, net als die van de voorgaande partijen, uit naar het inspraakhalfuur voor het raadsplein. In principe weten we van tevoren ook hoeveel insprekers er zijn, dus dit lijkt ons eigenlijk de meest praktische optie. Nu is het wel zo dat dat inderdaad pas op woensdag bekend is. Over het algemeen hebben we om de twee weken een raadsplein en zijn er incidentele gevallen geweest waarbij er meerdere sprekers waren. Dus wellicht kunnen we het met elkaar in de tweede termijn ook hebben over deze optie, hoe er van de raadsleden flexibiliteit gevraagd kan worden indien het uiteindelijk deze optie wordt. Ter aanvulling kiest de PvdA ook voor optie 3.b uit de memo, het organiseren van een gesprekssessie. Het is namelijk wel prettig dat er naast het stellen van vragen, ook echt een dialoog

kan plaatsvinden tussen de inwoner/inspreker en de raad, zodat de inwoner zich ook echt gehoord voelt en vraagstukken ook echt goed in kaart gebracht kunnen worden door alle partijen.
Tot zover voorzitter. Wat ons betreft, is het eigenlijk niet een heel ingewikkeld vraagstuk en moet er gewoon een klap op gegeven worden, zodanig dat alle partijen in het vraagstuk tot hun recht komen.
Tot zover.

De VOORZITTER: Hartelijk bedankt. Dan geef ik het woord aan mevrouw Antolini van FVD.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u voorzitter. Inspreken bij de raad is voor veel inwoners een grote stap. Mensen komen hier niet voor niets. Ze willen serieus genomen worden en hun zorgen of ideeën delen met de mensen die de besluiten nemen. Daarom moeten we inspraakmomenten zo toegankelijk mogelijk maken en ervoor zorgen dat zowel de raad als het college aanwezig is.
Er liggen meerdere opties voor. Ik kan niet overal op ingaan in verband met de spreektijd. Dus ik zal er enkele aanhalen. 2.a zien we als een goede optie. Een vast inspraakmoment waarbij zowel de raad als het college aanwezig is. Hierdoor weten inwoners waar ze aan toe zijn, krijgen ze voldoende tijd en kan de raad ook vragen stellen aan zowel de insprekers als het college.
2.b en 2.c. In deze opties worden inspreekmogelijkheden verdeeld over losse sessies of anders georganiseerd waardoor er geen zekerheid is dat alle betrokken partijen aanwezig zijn. Dit maakt het inspreken minder effectief en zorgt ervoor dat inwoners mogelijk tegen lege stoelen praten. Ook is dit voor kleine partijen een onwerkbare optie.
3.b is een redelijke optie maar het is onduidelijk wanneer de inspreeksessie dan plaatsvindt. Als dit op een donderdag gebeurt en goed wordt ingepast, zou het kunnen werken.
En tot slot 3.d. Dat zien we als een slechte optie. Hierin wordt voorgesteld om vragen door raadsleden aan insprekers te schrappen en vaak is een betoog toch niet helemaal duidelijk. Vragen helpen juist om de kern van het probleem naar boven te halen. Dank u voorzitter.

De VOORZITTER: Hartelijk bedankt, dan heb ik de heer Soellaart van ChristenUnie-SGP.

De heer SOELLAART: Dank u wel voorzitter. Ik wil mijn dank uitspreken voor de mensen van de werkgroep.
Wat betreft de voorstellen vinden wij het wenselijk om de inspreekmogelijkheden te houden, zoals die nu zijn. Het vragenuur vinden wij het geschiktste moment, eventueel aan te vullen met 2.a.
Voor de tweede termijn zouden wij nog wat te berde willen brengen, wat niet door de werkgroep is aangegeven, maar misschien wel zou kunnen helpen. Als er te weinig tijd is, zouden we ons kunnen voorstellen dat de actualiteitsvragen die toch al van tevoren ingediend worden, inclusief antwoorden, schriftelijk worden afgehandeld. Hier is volgens ons veel tijdwinst mee te halen en dat zal er misschien toe leiden dat de vragen minder open deuren zullen bevatten. Regelmatig zijn deze vragen politiek gemotiveerd, hetgeen niet erg is, maar die vragen kunnen prima schriftelijk beantwoord worden wat betreft de ChristenUnie-SGP.
De inwonerstafel vinden wij een prima instrument, maar dan meer voor van tevoren geagendeerde grootschalige projecten.
Over het eenmalig inspreken over een onderwerp en wie bepaalt of er ingesproken mag worden, door wie en waarover, over welk onderwerp, zouden we later nog wel eens willen spreken.
Dan komen we bij punt 4 van het raadsvoorstel, de door de raad gewenste werkwijze voor inspreken tevens van toepassing te verklaren op de mogelijkheid om over P&C-producten in te spreken en het presidium hiertoe een voorstel voor een apart moment op het raadsplein te laten voorstellen. Wat ons betreft, hoeft hier niet dezelfde werkwijze gehanteerd te worden. Juist hiervoor zou misschien een bewonerstafel interessant kunnen zijn.
Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Dan geef ik het woord aan Forza!, mijnheer Schaap.

De heer SCHAAP: Dank u wel voorzitter. Wij snappen de reden achter dit raadsvoorstel en waarom de WWR hiermee komt en wij danken hen ook voor het meedenken. Inspreken is een recht en een belangrijk democratisch instrument voor onze inwoners, waarbij ze hun mening kunnen geven over de gemeentelijke besluitvorming of hun problemen bij ons kunnen neerleggen. Zo worden zij in staat gesteld om direct invloed uit te oefenen en dat is, wat Forza betreft, zeer zeker welkom en gewenst en zo moet het ook.
Echter, wat onze fractie betreft, vinden wij de wijze waarop het nu gaat een goede. Het tijdstip is prima voor sprekers, raad, college en ambtenaren, alsmede de spreektijd die de insprekers gegund wordt. En als door veel insprekers het vragenuur of de mededelingen of het bespreken van de moties en de amendementen uitlopen, is dat wat onze fractie betreft oké. Het uitlopen van de vergadering kan dan inderdaad gebeuren, maar dat hoort er nou eenmaal bij. Risico van het vak, zullen we maar zeggen.
Forza! kiest dus voor optie 1. Behouden zoals het is. Maar natuurlijk betekent dat niet dat we de huidige gang van zaken eventueel niet zouden kunnen verbeteren. Als meerdere insprekers over hetzelfde onderwerp spreken, kunnen ze worden samengevoegd, misschien juist eerder of later, door middel van een hoorzitting. Of laat insprekers hun punten van tevoren, ruim van tevoren, indienen, zodat wij deze tot ons kunnen nemen en er minder tijd nodig is voor toelichting.
Maar er is in het voorstel van de WWR ook een interessante mogelijkheid gegeven bij 3. Dit is een optie die ik wel zou willen belichten. De PvdA heeft het ook al gedaan. Niet optie d, de raadsleden moeten gewoon de kans krijgen om vragen te stellen ter verduidelijking van de inspraak. Forza! wil wel kijken naar optie 3.b, de gesprekssessie. Inwoners kunnen zich vooraf aanmelden om deel te nemen aan een gesprekssessie en deze zou het presidium standaard maandelijks of om de maand kunnen inplannen in plaats van een avond uit te laten vallen in verband met een lege agenda. Met de gesprekssessie kunnen we inhoudelijk het gesprek voeren tussen insprekers en de raads- en commissieleden. Deze raads- en commissieleden, dat zijn wij, kunnen tijdens zo'n sessie ook het gesprek aangaan, in plaats van alleen een vraag en een verduidelijkende vraag te stellen. Zo krijgt de raad de kans dieper op onderwerpen in te gaan en door te vragen op argumenten. In tegenstelling dan tot 3.a, de gesprekstafel, kunnen we het dan hebben over verschillende thema's in plaats van een vooraf vastgesteld onderwerp en dat lijkt onze fractie interessant om eens uit te proberen als een pilot. Dus is de WWR bereid om dit, eventueel als een pilot, voor een tijd te gaan doen en dan bijvoorbeeld na een halfjaartje te evalueren of het daadwerkelijk van toegevoegde waarde is? Ik ben ook benieuwd hoe de rest daarover denkt. Dat zal in de tweede termijn zijn. Alleen als daar geen belangstelling voor is, is dat natuurlijk ook goed. Voor ons is punt 1 namelijk het belangrijkste. Misschien moeten we dan alleen gaan kijken naar wat we willen en wat we kunnen veranderen bij de huidige gang van zaken. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik had mevrouw Van Goethem net heel erg gepest door haar direct bij het begin van de sessie het woord te gunnen. U heeft wel twee vragen heel uitgebreid ingeleid, dus dat ging wel een beetje van uw tijd af. Maar u heeft nu het woord, GroenLinks.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ik zal kort zijn met het inspreken. Dank u wel voorzitter.
Ook hartelijk dank aan de WWR. Wat GroenLinks betreft, is het een helder stuk. Ik hoorde al heel veel collega's het zeggen: inspreken moeten we als raad stimuleren. Het is een goede zaak als inwoners komen vertellen wat hen bezighoudt en wat er speelt. We zijn natuurlijk verplicht aan onszelf om dat ook op te halen, maar het is zeker belangrijk om dat juist hier te horen en dat gezamenlijk te horen. We vinden het stuk heel erg prettig lezen.
Wij denken dat het het belangrijkste is, dat zijn toch een aantal speerpunten die we willen meegeven, dat het voor inwoners van belang is dat de raadsleden in groten getale aanwezig zijn, dus dat er een volle zaal is, dat ze zich gehoord voelen en dat ze vervolgens ook in gesprek kunnen om eventueel hun punten nog te duiden, zodat ze merken dat wij er ook echt iets mee doen.

We kunnen dan ook leven met meerdere scenario's. We willen voorstellen aan het college en de raad of wij niet meerdere van deze scenario's in onze toolbox kunnen zetten. Dan heb ik het met name over de punten bij 3. Dat wil ik graag in de tweede termijn bespreken. Volgens mij werd het net ook al gezegd, maar ik hoor ook eerst graag wat het college en eventueel de WWR hiervan vindt.
Ik hoorde net mevrouw Antolini van FVD al aangeven dat het voor eenmanspartijen onwenselijk is om de sessie-optie te nemen, 2.b, volgens mij uit mijn hoofd. Maar dan zou ik wel graag voorstellen dat, als we dat wel doen, het misschien mogelijk is dat commissieleden ook kunnen deelnemen. Ook hoor ik daar graag een reactie op van het college of dat eventueel mogelijk is want dan lijkt het me namelijk wel een heel goede mogelijkheid omdat de heer Klaassen van HAP ook al aangaf dat op het moment dat wij de tijd vervroegen – sorry, dat was de heer Schaap – de kans ook heel erg groot is dat er minder raadsleden aanwezig zijn en ik denk dat we dat voornamelijk moeten voorkomen.
De andere reactie… Mijn tijd zit erop? Bijna? Oké, dan houd ik het hierbij en dan zie ik uit naar de tweede termijn waarin we nog verder de diepte in kunnen gaan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, de heer Beusenberg van SRH, Sociaal Rechts Haarlemmermeer. Ik zat te twijfelen of ik de afkorting zou gebruiken of het helemaal uit zou spreken. Maar u heeft het woord.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Ik heb vol bewondering het voorstel gelezen en eigenlijk zijn er twee eisen voor mijn fractie. Eén: dat het inspreekmoment in een plenair gedeelte moet zijn, omdat op die manier raadsleden verplicht worden aanwezig te zijn en collegeleden ook. En twee: de oplossing moet structureel zijn.
Dan kom je eigenlijk uit bij optie 1. Of optie 2.a. Alleen zou ik er persoonlijk dan voor kiezen om geen halfuur te doen omdat ik dan ook bang ben dat raadsleden structureel later zullen komen. Maar ik denk dat een kwartier ons ook al zou helpen. En hoe vaak komt het nou voor dat het plenaire gedeelte uitloopt? Het valt echt wel mee. Het valt echt wel mee, dus als we niets veranderen, zitten we misschien één keer in de twee maanden een half uurtje langer 's avonds na het stemmen. Ja, dan duurt de borrel iets korter voordat we het stadhuis uitgebonjourd worden. Maar voorzitter, never change a winning team zullen we maar zeggen. Ik zou het lekker op optie 1 houden. Dat is dan ook wat mijn fractie gaat stemmen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Van den Berg, VVD als laatste.

Mevrouw VAN DEN BERG: Dank u wel voorzitter. We zitten hier natuurlijk in het hart van de lokale democratie. Natuurlijk vindt de VVD het ook ontzettend belangrijk dat insprekers er zijn en dat ze de kans krijgen, inwoners en ondernemers, maar wij vinden eigenlijk dat het gewoon wel prima gaat nu. Het is inderdaad zoals mijnheer Beusenberg ook al zei, heel af en toe loopt het wat uit. We hebben allerlei opties, we hebben hoorzittingen, we hebben gebiedssessies, we hebben allerlei mogelijke manieren. Inwoners en ondernemers kunnen ook bij de fracties aanhaken. We hadden vandaag nog een leuk bezoek. Dat gebeurt gewoon best vaak en veel. De opties zijn er voldoende.
Ik vind het wel mooi dat er dat er zoveel is nagedacht over alle verschillende mogelijkheden. Wat ons betreft, is het wel zo, dat hoorde ik net ook al velen zeggen, dat alle raadsleden erbij aanwezig moeten zijn. Dus het moet plenair. Dus wat ons betreft, komt dan eigenlijk het hele beslispunt 3 niet aan de orde want daar heb je dan altijd alleen maar de woordvoerders en meestal niet alle raadsleden en het college. Even kijken. Onze voorkeur gaat er wel naar uit kritisch te kijken naar onze eigen rol want het gebeurt ook best vaak dat wij dezelfde vragen stellen aan de insprekers nadien, in net iets andere woorden, en dat we ze ook allemaal uitgebreid bedanken, wat ook allemaal weer heel veel tijd kost. Dus we moeten ook een beetje in de spiegel kijken, denk ik, als we daar wat tijd zouden kunnen winnen. We moeten de vragen ook wat korter stellen bijvoorbeeld. De voorzitter vraagt dat ook heel vaak en dat doen we dan vervolgens niet. Dus daar zit ook wat tijdwinst in.

Voor de tweede termijn zitten er inderdaad nog wel wat opties in om te bespreken wat de VVD betreft. Maar ja, ik blijf er toch bij: punt 1, houden zoals het nu is. Wat de VVD betreft, is dat eigenlijk prima en wat betreft die uitzonderingen die er af en toe zijn, dan kun je ook wat langer blijven bij de borrel, mijnheer Beusenberg. Via de voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik zie een vraag. De heer Beusenberg wordt aangesproken, dus die wil daar geloof ik even op reageren.

De heer BEUSENBERG: Ja, dank u wel, voorzitter. Het liefst zou ik zo lang blijven als ik zelf wil. Maar ik kan me nog een borrel herinneren met een aantal collega-raadsleden waar we toch vriendelijk werden verzocht of we alsjeblieft naar huis wilden gaan.

De VOORZITTER: Daar was de voorzitter niet bij. Dat betreurt hij misschien wel. Dat weet ik niet. Voordat ik naar de reactie van het college op de twee specifieke vragen ga, is het voor het verslag belangrijk om te vermelden dat BVNL, EEN Haarlemmermeer, GEZOND Haarlemmermeer en Lid Koolmoes nu niet aanwezig zijn. Dan geef ik nu het woord aan het college.

Burgemeester SCHUURMANS: Voorzitter, het is lastig, al die petten van mij, maar ik zit hier niet als collegelid want dit is van/voor/door/met de raad en ik zit hier zelfs niet als voorzitter van u, raad, maar ik zit hier als voorzitter van de WWR. Heel eerlijk gezegd, zouden hier vijf raadsleden hebben moeten zitten die met u dit gesprek hadden moeten voeren, maar die hadden andere sessies dus ben ik als technisch voorzitter gevraagd om even uit de techniek te stappen en te reageren op uw opmerkingen. Ik weet dat de voorzitter ervan uitgaat dat ik twee vragen beantwoord, maar ik wil toch iets meer dan dat doen, omdat dit echt iets moet doen met uw discussie in tweede termijn.
Ten eerste. In de WWR zitten mensen uit de raad niet namens hun partij. Je zit daar namens de raad en je kunt dingen inbrengen, maar ze zijn niet vertegenwoordigd vanuit iedere partij. Dat wil ik nog wel even zeggen want dat betekent dat de WWR nadenkt en mooie ideeën heeft, maar dan ongelooflijk veel behoefte heeft om juist op een avond als vanavond te horen wat uw ideeën zijn. Dus het is juist de bedoeling om, naast alles wat hier staat, wellicht heel andere ideeën op te halen waar wij… Ik dank Marnix Gerding heel erg voor het stuk, want die heeft zich daar erg voor ingespannen en ik twijfel absoluut niet aan de breedte van zijn stuk, maar er zijn nog meer mogelijkheden of andere mogelijkheden. Wij hopen eigenlijk dat u dat ook meeneemt. Dat ten eerste.
Ten tweede heb ik toen ik hier burgemeester werd, toegezegd dat ik houd van McDonald's menu's. Nu is dat iets dat je tegenwoordig niet meer mag zeggen, McDonald's menu's, maar ik vind het menu nog steeds belangrijk, of de kaart, zodat u kunt kiezen. Het is een zevengangenmenu, maar het is daar niet toe beperkt. U kunt ook uw eigen gang samenstellen. U heeft zojuist met elkaar daarover gesproken.
Er zijn twee dingen naar voren gekomen waar ik op terug wil komen. Dat is de aanwezigheidsplicht. Als mensen komen, dan komen ze om de raad te spreken. Dat is zo bijzonder. U bent gekozen volksvertegenwoordiger en zit daar, gekozen door hen, en die volksvertegenwoordigers willen ze meenemen in hun vraagstuk of hun opmerking. Dus wat we ook organiseren, het moet onderdeel zijn van de raad, van een plenaire sessie. Als je dat niet doet, als dat uitgehold wordt, doet dat iets aan hoe je je vertegenwoordigt als raad naar je inwoners toe. Het is niet voor niets dat de raad die wij buiten hebben een raadsvergadering is, omdat al die mensen komen en het heel triest zou zijn als er steeds maar vijftien mensen zouden zijn. Vandaar dat wij de aanwezigheid als zijnde een raadsvergadering daar ook als voorwaarde hebben gesteld. Wat u ook kiest, ik wil u meegeven dat dat ook vanzelfsprekend moet zijn want anders holt u het idee uit dat een raad aanspreekbaar is.
Het tweede dat ik u mee wil geven gaat over die klokjes. Die klokjes hebben we op tafel. Het zou fijn zijn als er een klokje komt, zowel voor de raad als voor de insprekers, maar dat moet u maar eens tegen de griffie vertellen.

Maar het tweede is dat de financiële beschouwingen door u niet belicht zijn. In Breda hebben ze een heel mooi systeem met een beeldvormende sessie een paar weken daarvoor. U heeft het daar niet over gehad en wij willen heel graag – daarom vraag ik u iets terug – in tweede termijn daar ook over praten, zodat u dat ook aan de WWR meegeeft anders kunnen we daar niets mee. Als het gaat over de financiële stukken, is het zo dat we nu niet toestaan dat er wordt ingesproken. U ziet aan het eind van het stuk allerlei varianten van hoe andere gemeenten daarmee omgaan. Het zou mij veel waard zijn, voorzitter, als ik naar de WWR mee terug kan nemen dat u dat op de een of andere manier ambieert, of niet. Dat u zegt 'laat het maar zo'.
Dan moet ik nog even kijken want ik had nog opgeschreven dat het idee van een halfuur eerder beginnen net als alle andere varianten, de gesprekssessies, de dialoog, de inwonerstafel, een instrument is. Dat zijn allemaal instrumenten die, als u die toevoegt aan het instrumentarium, iemand zei het ook al, een presidium kan opnemen op het moment dat er sprake van is. Je merkt steeds meer dat er eigenlijk behoefte is aan een vorm met overleg met onze inwoners over onderwerpen die niet in het huidige instrumentarium past. Dus alles wat u meegeeft voor het mandje kan het presidium al dan niet gebruiken en kunt u ook vragen, verbonden aan een onderwerp, bijvoorbeeld 'mogen we hier een gesprekssessie over hebben?' Mag ik de zin afmaken? Het aangeven dat u behoefte heeft, wil niet per definitie zeggen dat u het gaat gebruiken, maar dat u het kunt gebruiken, het presidium, of u als raad.

De VOORZITTER: Ik zag de behoefte bij mevrouw Smand voor een verhelderende vraag.

Mevrouw SMAND: Dank u wel voorzitter. Het is goed om te horen dat we het nog verder uit kunnen breiden. Ik heb daar wel een vraag over want ik denk dat we, zoals we hier allemaal zitten, ons allemaal dienstbaar voelen en dienstbaar zijn aan onze inwoners en ondernemers. Als we dat hele menu zo'n beetje in kaart hebben, zou ik het ook wel heel erg waardevol vinden om eens op te halen of mensen daar kennis van hebben. Zijn zij op de hoogte van al die mogelijkheden? Waar is dan behoefte aan? Hoe kunnen we dat vormgeven, zo dat we dat ook mee kunnen nemen in, uiteindelijk, een betere verbinding tussen wat wij hier in dit huis allemaal doen met zijn allen en de inwoners en ondernemers buiten in de polder?

De VOORZITTER: Uw tijd is hiermee om in de eerste termijn. Ik hoorde er niet meteen een vraag in maar misschien dat er toch nog een reactie komt van de technisch voorzitter van de WWR.

Mevrouw SMAND: Dat kunnen we dan ophalen bij de ondernemers, voorzitter.

Burgemeester SCHUURMANS: Voorzitter, er werden allerlei praktische overwegingen meegegeven. Dit was dat ook. Dat zijn allemaal zaken die we gaan uitzoeken. Als het gaat over 'als we dat doen, hoe gaan we dan zorgen dat inwoners het weten?' Hoe gaan we daar ook nadrukkelijk niet de usual suspects zien, maar ook andere inwoners? Al die vragen moeten we dan uitwerken. Wij willen vooral van u horen welke instrumenten u vindt dat u als raad wilt hebben. Dan gaan wij kijken wat voor mandje we maken en hoe we dat dan inrichten, ook met betrekking tot het al dan niet eerder beginnen, afhankelijk van de onderwerpen die er staan, voorzitter.

De VOORZITTER: Dit roept nog een vraag op bij de heer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Het is niet direct een vraag, maar ik wil eigenlijk mijn complimenten geven aan onze communicatieadviseur want ik heb in de afgelopen tijd dat ik mezelf met de gemeenteraad bemoei nog nooit zo vaak gezien op social media dat inwoners de mogelijkheid hebben om in te spreken. Ik denk ook dat er ergens wel een verband zit met de toename van het aantal insprekers dat we de laatste tijd hebben. Dus complimenten aan de communicatieadviseur.

De VOORZITTER: Staat genoteerd, ik zag eerst de heer Schaap.

De heer SCHAAP: Alleen om wat mee te geven aan de technisch voorzitter van de WWR. Ik zit zelf ook in de werkgroep Communicatie en wij zijn ook heel erg bezig te zorgen dat inwoners op de hoogte zijn van de manieren van inspreken en wat de mogelijkheid is. Ik ben daar niet de voorzitter, maar ik weet wel hoe de overige leden erin staan om dat mee te kunnen geven. Misschien dat de werkgroep Communicatie en de WWR samen kunnen optrekken wanneer uiteindelijk die keuzes gemaakt zijn, zodat bij iedereen bekend is wat de mogelijkheden zijn.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik zag eerst de heer Soellaart.

De heer SOELLAART: Dank u wel voorzitter. Ik vroeg me af of de technisch voorzitter van de WWR mij het volgende kan vertellen. Ik had in mijn betoog aangegeven dat mij of ons als partij zo'n bewonerstafel interessant lijkt, juist voor een wat groter onderwerp, zoals bij punt 4 genoemd, P&C-producten. Dat wordt niet expliciet genoemd, daar wordt voornamelijk over Purmerend, Breda en Zaandam gesproken. Zou zoiets naar uw idee interessant zijn op zo'n moment? Dat wordt niet genoemd in die andere stukken.

De VOORZITTER: Voordat ik naar de reactie van de WWR ga, had mevrouw Van Goethem nog een korte vraag?

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja voorzitter, ik heb behoefte om dan eventjes het proces verder uitgewerkt te krijgen want als wij hier…

De VOORZITTER: Maar aangezien uw tijd om is, wil ik dat niet op die manier…

Mevrouw VAN GOETHEM: Zou ik alstublieft mijn punt…

De VOORZITTER: Als u er een korte vraag van kunt maken, wel.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja. Mijn vraag is: op het moment dat wij nu besluiten om extra zaken aan de toolbox toe te voegen die nog niet in het raadsvoorstel staan, hoe gaan we daar dan mee om? Moeten wij dan zelf de moties daarvoor indienen of wordt dat door de WWR aangepast in het raadsvoorstel?

De VOORZITTER: Hartelijk bedankt, ik geef het woord terug aan de WWR.

Burgemeester SCHUURMANS: Ja voorzitter, ik moet dit even afstemmen want ik zit hier in mijn eentje in plaats van met die hele club die om mij heen had moeten zitten. Heel eerlijk gezegd, hoor ik net dat het over twee weken naar de raad gaat maar denk ik dat dat niet kan. Ik denk dat we echt even moeten kijken; wat is de opbrengst van vandaag? Zijn er zaken naar boven gekomen zodat we zeggen 'we maken een mandje'? Ook omdat ik denk dat we dan wat gerichter kunnen stemmen omdat er dingen af zullen vallen die nu in het stuk staan, zodat we gerichter een menu kunnen maken, ook met zaken die u nu toevoegt. Juist, en dan kijk ik naar ChristenUnie-SGP, het toevoegen van een vorm die hier niet op staat, maar waarvan u zegt 'leent zich dat voor het gesprek over de financiële producten?', is iets dat u nu meegeeft. Dat kunnen we uitwerken en dan kan dat in het eindvoorstel naar voren komen, waar u dan ook op kunt amenderen, uiteraard. Maar laat ik alvast de winstwaarschuwing geven, ik denk niet dat het over twee weken op de raadsagenda kan worden geagendeerd.

De VOORZITTER: Dank u wel. Zijn alle vragen en opmerkingen in de eerste termijn door het college beantwoord? Ik denk van wel. Ik heb eigenlijk de behoefte om even samen te vatten. Er was een

specifieke vraag over een toolbox. Daar was de reactie op 'ja, dat is hartstikke welkom en als we meer willen, kunnen we dat ook nog via het presidium aangeven'. Ik heb ook nog gehoord, als reactie op de vraag 'kunnen we commissieleden eventueel inschakelen?' dat insprekers echt de raad aanspreken, dus dat dat eigenlijk eerder niet gewenst zou zijn.
Dan wil ik nu graag overgaan naar de tweede termijn. Wie wil daarvoor graag een onderwerp inbrengen? Ik had de heer Klaassen al gehoord met twee onderwerpen.

De heer KLAASSEN: Ja voorzitter, eigenlijk drie. Van de punten die ik had was de eerste inderdaad drie minuten standaard maken en verlengen als het kan naar vijf. Ik ben benieuwd hoe de collega's hiernaar kijken. De tweede was om op het moment dat we meerdere insprekers hebben, dat te clusteren en daar een type hoorzitting van te maken, of een andere vorm voor te kiezen. We staan open voor alles. De derde optie was een klokje plaatsen. Ik ben net zo vrij geweest om even te googelen. Het systeem dat wij gebruiken, biedt die mogelijkheid ook al, dus misschien moeten we via die technische oplossing kijken, want dan hebben we als raadsleden ook meteen een timer erbij zitten.
Dus ik zal beginnen met de eerste, drie minuten in plaats van vijf. Ik hoor graag wat de collega's daarvan vinden.

De VOORZITTER: Voordat we dat gaan doen, ga ik eerst nog even andere onderwerpen ophalen. Mevrouw Hussain, PvdA.

Mevrouw HUSSAIN: Het was een reactie, maar nu het toch erover hebben, mevrouw Smand zei het ook al, en ik gaf het volgens mij ook mijn eerste termijn al aan: hoe kunnen we flexibiliteit van ons als raadsleden, maar ook de overige partijen die aanwezig zijn, van elkaar, verwachten of vereisen of hoe moeten we dat inrichten op het moment dat dat inspreekhalfuur er wel komt? Ik hoorde meerdere partijen voor die optie kiezen. Dus het lijkt me goed dat we het daar ook over hebben straks.

De VOORZITTER: De VVD, mevrouw Van den Berg.

Mevrouw VAN DEN BERG: Dank u, voorzitter. Ik wil het wel eventjes hebben over hoe we omgaan met grote zaken als de P&C-producten en of we daar inderdaad – want ik vergat dat eigenlijk in mijn inbreng – naar die voorbeelden uit Breda en Purmerend moeten kijken die volgens de VVD het meest passend bij Haarlemmermeer zijn. Dus kunnen we ernaar kijken, een beetje conform het huidige model, dat we de ene week de insprekers allemaal laten komen en dan de week daarna het in de raad bespreken? Dat zou ik ook willen toevoegen.

De VOORZITTER: Dank u wel. ChristenUnie-SGP, mijnheer Soellaart.

De heer SOELLAART: Ik wil graag het voorstel inbrengen om als er veel insprekers zijn de actualiteitsvragen die toch al schriftelijk worden ingediend van tevoren, ook schriftelijk te laten beantwoorden, dus om op die manier tijd te winnen.

De VOORZITTER: Dank u wel. CDA, mijnheer Koning.

De heer KONING: Ik wil nog even benadrukken dat als je een halfuur van tevoren een halfuur extra inplant, je de meeste garantie hebt dat het op vijf minuten kan blijven. Je hebt ook de meeste garantie dat de raadsleden en college plenair aanwezig zijn. En… Ik ben het even kwijt. Nou ja, dat ben ik even kwijt. Het is, denk ik, wat het CDA betreft zo dat we er wel zijn met dat halfuur uitbreiding. Wij hebben dus geen behoefte aan uitbreiding met allerlei andere onderwerpen, behalve dan die financiële beschouwingen.

De VOORZITTER: Hartelijk bedankt. Ik heb zeven onderwerpen staan inmiddels. Daar kan uiteraard wat bij want dat is het doel van deze bespreking. Ik wil gewoon met het eerste onderwerp beginnen. HAP heeft ingebracht 'laten we standaard drie minuten spreektijd gunnen en als er ruimte voor is, dat uitbreiden naar vijf minuten', het is makkelijker te geven dan te nemen. Mevrouw Antolini wil daarop reageren.

Mevrouw ANTOLINI: Ja. De heer Beusenberg gaf dat volgens mij ook al in zijn betoog aan, houd het zoals het is. Het gebeurt zelden dat er zoveel insprekers zijn dat het ook uitloopt, dus dan lijkt mij inderdaad optie 2.a erbij de meest logische want volgens mij gebeurt dat ook niet zo vaak. Dat gezegd hebbende, nog over die twee minuten. Er zijn vaak ook niet zoveel insprekers. Wil de HAP dan alsnog die twee minuten aanhouden of dan wel weer gewoon vijf minuten spreektijd geven?

De VOORZITTER: Ik meende dat ik nog meer reacties had gezien. Die wil ik eerst even ophalen. Eerst bij de heer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Ja voorzitter, inderdaad, ik heb gezegd in mijn eerste termijn dat het niet zo heel vaak gebeurt. Dat is volgens mij ook zo.
Dan even op de vraag van mijnheer Klaassen. U vraagt 'kunnen we er niet structureel drie minuten van maken en als het uitkomt vijf?' Dan vind ik dat we onze inwoners een beetje tekortdoen, want die zijn bereid om een tekst te schrijven van nu vijf minuten en dat worden dan drie minuten. Het is dan vervelend als wij op het laatste moment zouden zeggen 'nou ja, we hebben er niet zo heel veel. Je mag er nog twee minuten bij verzinnen'. U weet ook dat er in de voorbereiding van een spreektekst best veel tijd gaat zitten en ik denk dat we onze inwoners dan tekortdoen. Dus dat we gewoon moeten zeggen 'het is vijf minuten'.

De VOORZITTER: De heer Schaap.

De heer SCHAAP: Dank u wel. Ik kan mij eigenlijk wel grotendeels aansluiten bij de woorden van de heer Beusenberg. Ik snap het wel om van vijf naar drie te gaan, maar ik vind dat ook eigenlijk wat tekortdoen aan onze insprekers. Ik zou eigenlijk zelfs willen zeggen 'als insprekers moeite hebben met tijd, zou ik zeggen, vijf minuten is standaard en als er veel minder insprekers zijn, gun ze dan zes of zeven minuten'. Laat ze dan maar wat uitlopen. Het zou best kunnen. De grootste fractie heeft er acht, maar volgens mij is de grootste fractie, de onzichtbare fractie, nog steeds de inwoners. Dus ik zou het eigenlijk liever andersom zien. Als de rest dat niet wil, vind ik het goed, maar dan heb ik liever dat we het gewoon respectabel houden en dan die vijf minuten aanhouden voor de mensen die hiernaartoe komen.

De VOORZITTER: PvdA, mevrouw Hussain.

Mevrouw HUSSAIN: Dank voorzitter. Ik vroeg ook al tijdens de bijdrage van mijnheer Klaassen, doet dat nog wel recht aan het recht van de inwoners om in te spreken? Want zoals mijnheer Beusenberg ook terecht zegt, bereiden inwoners het voor en op het moment dat je dan daarna nog twee minuten geeft, kan dat heel veel stress opleveren voor de inwoner, waardoor het verhaal van de inspreker niet meer goed tot zijn recht komt. Dus dat willen we eigenlijk voorkomen. Het kan dan ook voorkomen dat de inwoner misschien individueel nog naar de fracties gaat en dat wil je dus ook niet, want zo'n inwoner komt om de gehele raad toe te spreken. Dus wat ons betreft houden we het gewoon bij de vijf minuten en geven we de inwoner gewoon de kans om zijn of haar verhaal te doen.

De VOORZITTER: Het woord is aan GroenLinks.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ik sluit me aan bij wat de meesten net al als reactie op de heer Klaassen hebben gegeven. Volgens mij zijn we op zoek naar manieren waarop we de stem van de inwoner horen, nog beter dan we dat nu al doen. Ik denk dat inkorten van spreektijd daar niet de oplossing voor is.

De VOORZITTER: De heer Soellaart.

De heer SOELLAART: Ja, ook onze fractie vindt het een onwenselijk voorstel. Houden zoals het is.

De VOORZITTER: Mevrouw Smand.

Mevrouw SMAND: Ik denk dat als we dat zouden doen, we eigenlijk een structurele maatregel invoeren voor een incidenteel probleem. Dat lijkt me geen goede oplossing. Vijf minuten is echt het minimum. Als er meer tijd is, laten we die dan ook gebruiken. Dus eerder meer dan minder.

De VOORZITTER: Dan hebben we alle gewenste reacties gehad en gaan we naar punt 2: kunnen we insprekers clusteren? Ook ingebracht door de HAP. Wilt u dat nog verder toelichten of kunnen we naar de reacties van de overige aanwezigen?

De heer KLAASSEN: Ja, geen probleem, voorzitter. Ik vroeg me alleen af of ik nog reacties kon geven op de collega's.

De VOORZITTER: Dat lijkt mij een heel goed punt. Dank u wel. Graag even afronden.

De heer KLAASSEN: Dank u wel. Ik zal mijn eerste punt inderdaad even afronden. Ik kreeg van FVD de vraag 'zijn die drie minuten standaard of krijgen ze er twee minuten bij als de tijd dat toelaat?' Uiteraard. Des te meer tijd de inwoner krijgt, des te beter dat is.
Ik hoorde bij PvdA en GroenLinks doorschemeren 'als we de drie minuten standaard maken, geeft dat veel stress voor de mensen'. Ik weet uit ervaring ook dat het heel veel stress bij de inwoners geeft als mensen vijf minuten spreektijd krijgen en op donderdagochtend een belletje krijgen van de griffier, of woensdagmiddag, met 'u heeft in plaats van vijf minuten nog maar drie minuten'. Dat geeft veel meer stress bij de inwoner dan andersom. Maar ik proefde bij iedereen dat dit geen gewenste oplossing zou zijn, dus...

De VOORZITTER: Dat roept een reactie op. Ik zag eerst de heer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel. Voorzitter, ik snap inderdaad dat dat ook stress oplevert en eigenlijk zou ik dan ook willen voorstellen dat we dat niet meer doen. In het ergste geval zitten wij er tot 24.00 uur. Ja, dat hoort een beetje bij het werk. In Den Haag hebben ze wel eens tot 03.00 uur gezeten, of wel eens tot 04.00 uur. Dus we moeten het gewoon niet meer doen, gewoon altijd vijf minuten geven.

De VOORZITTER: Ik hoorde geloof ik bij PvdA en GroenLinks een soort instemmende reactie hierop. Is dit eerste onderwerp daarmee afgerond?

De heer KLAASSEN: Voorzitter, voor mij zeker. Ik heb wat dat betreft geen agendapunten meer staan na de raadsvergadering, dus wat mij betreft kunnen we er nachtwerk van maken, maar ik weet niet hoe het college daarnaar kijkt.
Voorzitter, zal ik doorgaan met mijn tweede punt?

De VOORZITTER: Ja graag.

De heer KLAASSEN: Het tweede punt was inderdaad de inspraken clusteren op het moment dat we veel inspraak hebben over hetzelfde onderwerp, om te kijken of het mogelijk is om – dan moeten we de vorm nog even gezamenlijk bepalen, of het laten zoals het is, dat mag ook uiteraard – zoals ik in gedachten had, iets in de trant van een hoorzitting te doen. Zo dat we dus de mensen bij elkaar zetten als ze met zijn allen over één onderwerp praten. Je ziet regelmatig in de raad dat er meerdere insprekers tegelijk over hetzelfde onderwerp praten, na elkaar. Ik kan me nog raadsvoorstellen herinneren dat er vijf, zes, zeven mensen achter elkaar over hetzelfde onderwerp praatten. Dat komt soms ook de aandacht van de raad niet ten goede. Dus laten we kijken of we dat kunnen clusteren. Ik hoor graag reacties.

De VOORZITTER: Allereerst van GroenLinks.

Mevrouw VAN GOETHEM: Dank u wel, voorzitter. Ik heb hier toevallig al eerder met de griffier over gesproken en die wist mij te vertellen dat de griffie op het moment dat de insprekers zich melden, ook altijd al netjes meldt aan de insprekers dat er andere insprekers zijn met exact hetzelfde onderwerp en soms ook exact dezelfde invalshoek. Of dat de griffier zelfs weet dat de twee teksten wellicht bijna dezelfde argumenten bevatten. Dan adviseert volgens mij de griffie ook altijd netjes 'u kunt eventjes contact opnemen of misschien kan één van u gaan', maar meer dan dat zou ik ook eigenlijk als GroenLinks niet wenselijk vinden want ook dan beperk je weer de inspraakmogelijkheid. Dat wij daar zitten en dan misschien twee keer hetzelfde verhaal moeten horen, kan misschien soms ook juist benadrukken hoe urgent die kwestie voelt voor deze inwoners. Ik hoop eigenlijk dat inwoner B die dan na inwoner A moet, zijn of haar tekst misschien geïmproviseerd nog wat kan inkorten, zodat het op die manier gaat. Maar nee, in dit geval lijkt het me dus niet per se wenselijk, slash, wordt het al gedeeltelijk gedaan door onze griffier.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik zag Forza!

De heer SCHAAP: Dank u wel. Ik kan me eigenlijk wel vinden in deze. Ik denk dat als je inderdaad meerdere insprekers over één onderwerp hebt en je doet ze bij elkaar met, laten we zeggen een uurtje of een halfuurtje, een hoorzitting waar ze bij elkaar kunnen komen over hetzelfde onderwerp. Het voordeel van een hoorzitting ook zou zijn dat commissieleden erbij mogen zitten. Ik denk dat dat juist ook de kleine fracties de mogelijkheid geeft om daarbij aanwezig te zijn. Ik denk ook dat de insprekers dan sowieso recht op hun spreektijd hebben. Er wordt bij hoorzittingen niet vaak verkort. Dan hebben we ook de kans om juist verdiepende vragen te stellen. Dus meer dan één vraag en een aanvullende vraag. Dus ik denk dat het eigenlijk wel een heel mooie optie is om juist een gesprek op gang te krijgen over dat ene onderwerp.

De VOORZITTER: Eerst een reactie van GroenLinks op deze inbreng.

Mevrouw VAN GOETHEM: Dan even een verduidelijkende vraag aan de heer Klaassen want in wat de heer Schaap nu voorstelt, zodat we inderdaad dat gesprek aangaan, kan ik me eigenlijk heel erg goed vinden. Dus als de heer Klaassen dat bedoelde, neem ik terug wat ik net zei. Het ging er mij puur om dat het me niet mogelijk lijkt bij de inspraakmogelijkheid zoals we nu de inspraakmogelijkheid hebben geregeld, omdat het dus achter de schermen al wordt gedaan.

De VOORZITTER: Mijnheer Klaassen, een reactie hierop.

De heer KLAASSEN: Ja voorzitter, dit was inderdaad wat ik ook in gedachten had. De vorm hoe we het moeten inkleden, zou ik nu willen bepalen. Of niet zozeer bepalen, maar ik zou met u willen bespreken, met elkaar, hoe we dat het beste kunnen doen.

De VOORZITTER: Dan wil ik graag verder naar de VVD.

Mevrouw VAN DEN BERG: Ja, dank u voorzitter. Ik ben het eens met GroenLinks. Ik denk dat het heel goed is dat de griffie dat al doet. Ik denk ook dat het voor insprekers juist heel fijn is om te weten dat ze misschien wel nummer 4 in de rij zijn, zoals we laatst met de camping hadden, als ze bijna allemaal met hetzelfde verhaal komen. Ik denk dat het veel beter zou zijn als er dan eentje soort van de leiding neemt. Soms staan ze er dan ook wel met zijn allen, maar één voert het woord. Dan geef je nog steeds een krachtige boodschap en ik denk dat dat heel goed zou kunnen helpen. Maar ik vind een hoorzitting ook een heel goed instrument daarvoor, dus dat is wat mij betreft ook een optie.

De VOORZITTER: De volgende op mijn lijstje was SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel, voorzitter. Ik kan me vinden in het voorstel van de heer Klaassen. Alleen heb ik ook in mijn eerste termijn eigenlijk aangegeven dat er twee eisen zijn en één daarvan is dat het plenair moet blijven. Dat gaan we met zo'n hoorzitting niet bewerkstelligen, heb ik het idee. Dan kijk ik even naar de technische voorzitter van de WWR. Kunnen we zo'n hoorzitting plenair maken? Ik zie geen reactie, dus ik denk het niet, maar dat is wel een van de eisen wat mijn fractie betreft, dat het plenair moet blijven omdat de inwoners komen om de hele raad aan te spreken. Als ze voor een bepaald voorstel komen, kunnen ze tijdens die sessie komen om de commissie aan te spreken. Zijn er dan heel veel insprekers, dan hebben we het ook wel meegemaakt dat we het inspreken op de ene dag doen en de eerste en de tweede termijn op een andere dag, zodat we in ieder geval naar alle inwoners hebben kunnen luisteren. Maar ik weet ook een beetje hoeveel hoorzittingen er georganiseerd worden die niet doorgaan omdat er te weinig animo voor is. Ik denk dat we onze inwoners dan echt tekortdoen.

De VOORZITTER: Ik kom bij mevrouw Smand.

Mevrouw SMAND: Clusteren lijkt me erg ingewikkeld. Als mensen de moeite nemen om hiernaartoe te komen om hun punt te maken en ze moeten onderling ook nog gaan organiseren wie dan namens een groep het woord gaat voeren, denk ik dat dat misschien erg ingewikkeld wordt. Ik vind eigenlijk dat wij daar ook niet over gaan. Mensen maken gebruik van een recht en het is prima als wij dan zes keer ongeveer hetzelfde verhaal aanhoren. Dat hoort erbij. Iedereen legt weer andere accenten. Daarmee kun je wel goed zien wat bepaalde zaken met mensen doen. Een individu is toch nog weer wat anders dan een groep.
Ik kan me wel voorstellen als er een groot issue opdoemt, dat wij zelf het initiatief nemen en richting de insprekers aanbieden of het wellicht goed is om hier een hoorzitting over te houden omdat een hoorzitting een heel andere lading heeft dan komen inspreken. Als je zegt 'u bent nu met zoveel over dit onderwerp, we maken er een hoorzitting van', denk ik dat we onderweg de helft verliezen. Dat heeft een heel andere lading. Dat roept een heel andere dimensie op, maar dat kunnen we wel gebruiken

De VOORZITTER: PvdA.

Mevrouw HUSSAIN: Dank u wel voorzitter. De PvdA vindt het eigenlijk wel een heel goed voorstel. Ik hoor meerdere collega's over een hoorzitting spreken. Volgens mij is dat niet de juiste benaming, maar dat kan de griffie verbeteren, als dat zo is. We willen er wel voor waken dat op het moment dat we een clustervergadering houden en iedereen zijn of haar zegje kan doen, we tegen het probleem aanlopen dat die insprekers zich pas melden op woensdag. Dan is het heel vervelend als, op het moment dat we dus zo'n clustervergadering doen, ik zal het even zo blijven noemen, misschien niet alle raadsleden daarbij aanwezig zijn. Dus ik vind wel dat we daarvoor moeten waken. Als we als raad zeggen 'er komt

zo'n clustervergadering', laten we er dan ook voor zorgen dat de meeste raadsleden er zijn om de inwoners aan te horen. Dus daar zit wel een puntje van zorg van de PvdA, voorzitter.

De VOORZITTER: Ik zag ChristenUnie.

De heer SOELLAART: Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Ik zag ChristenUnie-SGP, wordt correct uit de zaal gecorrigeerd. Dat is de volledige naam, maar ik zag ook nog een verhelderende vraag bij de PvdA volgens mij.

De heer SCHAAP: Nou ja, ik…

De VOORZITTER: Even voor de notulen, een vraag bij Forza! dus, aan de PvdA.

De heer SCHAAP: Ja, dank voorzitter. Ik hoor wat mevrouw Hussain zegt inderdaad. En dat roept bij mij eigenlijk… Maar dat hebben meerdere mensen gezegd van de fracties, over het laatste aanmelden op woensdag. Je kunt je tot 12.00 uur 's middags aanmelden. Dat is best korte tijd in de ochtend voor sommige mensen. Kunnen wij dan opvragen, nog voor de stemming over twee weken, misschien dat de griffie dit kan aanleveren, wanneer mensen zich kunnen aanmelden? Zijn er grafieken voor? Kunnen wij dat inzien? Klopt het dat de meesten zich inderdaad op woensdag aanmelden of juist eerder in de week? Ik denk dat dat soort informatie ons best zou kunnen helpen. Het is een technische vraag, ik weet het voorzitter, maar ik leg hem er toch even in.

De VOORZITTER: Ik wil graag mevrouw Hussain daar even op laten reageren. Ik denk inderdaad dat die redelijk technisch is en misschien ook wel wat uitzoekwerk vraagt. Maar eerst even een reactie van mevrouw Hussain.

Mevrouw HUSSAIN: Dank voorzitter. Ik vind het een interessante technische vraag van de heer Schaap richting de griffie. Alleen hebben we wel gezien, mijnheer Schaap, dat de afgelopen vergaderingen waarbij er een overvloed aan insprekers was, dat ook bepaalde onderwerpen betrof. Dus ik vraag me af in hoeverre – misschien doe ik al een beetje voorwerk voor de griffie – het mogelijk is om dagen en dergelijke daaraan te koppelen omdat het meestal met onderwerpen te maken heeft.

De VOORZITTER: Dank u wel. ChristenUnie-SGP.

De heer SOELLAART: Dank u wel, voorzitter. Het ging over het clusteren van onderwerpen, dat heeft de heer Klaassen aangegeven. Wij zitten er een beetje hetzelfde in als SRH; probeer het gewoon te houden zoals het is. Het gaat eigenlijk altijd goed.
Wij vinden het ook wel interessant, wat ik ook al in mijn eerste termijn aangaf, dat de griffie dus wel een rol speelt in wie er spreekt en wanneer en waarover. Dat vinden we mooi. Dat helpt ons zodat we niet tien keer hetzelfde verhaal horen, maar dat vinden we ook een beetje gevaarlijk. Dus wij hebben daar ook wel een beetje onze twijfels bij. Als we met zijn allen hier uitspreken dat we het heel belangrijk vinden dat de bewoners aan het woord komen, dat ze allemaal hun zegje kunnen doen en dat ze soms hetzelfde onderwerp hebben maar er misschien net een iets ander accent wordt gelegd en we er dan misschien zes keer naar moeten luisteren, werpt het meteen ook de vraag op: hoe vaak zegt de griffie tegen mensen dat het niet mag?

De VOORZITTER: Dan wil ik het woord geven aan D66, mevrouw Smand met een reactie hierop.

Mevrouw SMAND: Dank u wel. In de eerste plaats even over de grafieken, maar ook in het verlengde van wat mijnheer Soellaart van de ChristenUnie-SGP inbrengt. Ik denk dat de griffie zich heel goed bewust is van het belang van het door laten klinken van alle geluiden en dat er wellicht wat praktische handvatten worden geboden om het allemaal ook binnen de tijd te laten passen, zodat iedereen aan het woord komt. Maar ik ga ervan uit dat de griffie daar geen dirigerende rol in speelt. Ik heb ook helemaal geen aanleiding ertoe dat te denken, dus wat mij betreft, zijn die vragen overbodig.
Ten tweede is het als het gaat om 'wanneer melden mensen zich aan? Hoe zien die statistieken eruit?', wat mij betreft veel te veel operatie, veel te veel detail. Het gaat erom dat wij een goede verbinding met de inwoners en de ondernemers willen hebben. Hoe dat eruitziet, dan sla ik het even heel plat, kan me eigenlijk ook niet zoveel schelen. Ik zie het als kans om een toolbox in te zetten om die verbinding te verbeteren. Ik denk dat we die optimaal moeten benutten en dat is wat mij betreft de richting van de discussie.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik geef het woord aan het CDA.

De heer KONING: Ja, dat gaat dan over dat punt dat het aantal insprekers eerder bekend zou moeten zijn bij de griffie. Dat is heel simpel. Je verandert gewoon het Reglement van Orde en in plaats van woensdag om 12.00 uur moeten ze zich maandag om 12.00 uur melden. Dan komt het vanzelf goed.

De VOORZITTER: Dat roept een reactie op bij GroenLinks.

Mevrouw VAN GOETHEM: Is de heer Koning het dan met mij eens, voorzitter, dat op het moment dat wij dat doen en het Reglement van Orde aanpassen, we weer het recht van inspreken aan het inperken zijn, terwijl we op dit moment juist het gebruik van het recht van inspreken willen stimuleren en uitbreiden?

De VOORZITTER: Mijnheer Koning.

De heer KONING: Nee, dat herken ik totaal niet, want als de mensen zich maandagochtend voor 12.00 uur aanmelden, kunnen ze gewoon net als nu op donderdag inspreken. Dus dat is een non-discussie in mijn ogen.

De VOORZITTER: Dank u wel. GroenLinks.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ik wil niets nadeligs zeggen over onze gemeente of gemeentezaken in het algemeen, maar in hoeverre heeft de gemiddelde inwoner kennis van zaken van wat er wekelijks speelt? Ik weet zeker dat de afdeling Communicatie en iedereen zijn uiterste best doet om dat bij inwoners te brengen en dat inwoners als ze weten waar ze moeten zoeken, en kijken waar ze moeten zoeken, dat absoluut kunnen vinden, maar tegelijkertijd is het ook een feit dat heel veel inwoners de gemeente en de gemeenteraad nog niet kunnen vinden. Ik vind dat op het moment dat wij zeggen 'tot maandagavond mag u zich aanmelden voor inspreken' en dinsdagavond opent u toch ineens het krantje van de week daarvoor en u ziet dat er iets gaat gebeuren in uw straat waar u echt iets over wilt zeggen, u als inwoner nog steeds recht heeft om daar direct iets over te zeggen tegen ons.

De VOORZITTER: Ik geef het woord terug aan de heer Koning van het CDA.

De heer KONING: Dank u wel voorzitter. Nee, ik vind dat echt twee totaal gescheiden discussies. Het kan dus uitlopen door het aantal moties vreemd, het aantal insprekers en het aantal actualiteitsvragen. Als je dat gewoon vervroegt, kun je dat extra half uur ook heel makkelijk invoeren omdat toch vroegtijdig bekend is 'hé, het worden er te veel'. Dan doe je dinsdag een mail uit aan de raad en dan weet iedereen

het hartstikke tijdig. Dat is gewoon een oplossing. Dan kan iemand weer zitten zoeken en zeggen 'ja, maar hij leest het toevallig pas dinsdag in de krant', maar zo lossen we niets op.

De VOORZITTER: Ik zag eerst ChristenUnie-SGP.

De heer SOELLAART: Ja, dank u voorzitter. Als die inwoner die krant op dinsdag leest, kan die toch gewoon de twee weken daarna inspreken? Ik zie het probleem niet zo.

De VOORZITTER: En mevrouw Van den Berg van VVD.

Mevrouw VAN DEN BERG: Sorry hoor collega's, maar ik vind dat we zo erg op details ingaan die eigenlijk nu helemaal niet ter zake doen. Ik bedoel, ik denk dat we het allemaal wel met elkaar eens zijn, maar wie wanneer wat in een krantje leest? Sorry, laten we even verdergaan. We hebben nog twintig minuten.

De VOORZITTER: PvdA.

Mevrouw HUSSAIN: Voorzitter, ik vind het eigenlijk jammer dat de VVD dat op deze manier benoemt want de manier van inspreken is zo dat op het moment dat de inwoner wat signaleert of ziet, hij of zij daarmee naar de raad kan komen. Ik weet niet of mijn collega's dat ook beseffen, maar wij stemmen om de twee weken. Op het moment dat jij iets een dag later ziet en de deadline sluit om je aan te melden om in te spreken, dan heb je als een inwoner eigenlijk al de boot gemist. Ik vraag me dan eigenlijk af waarom het recht van inspreken dan bestaat want dan kunnen wij eigenlijk onze inwoners gewoon e-mailadressen geven en zeggen 'stuurt u maar een brief naar de raad of mailt u maar en dan wordt daar wel schriftelijk op gereageerd'. Ik vind het eigenlijk wel heel jammer dat dat op deze manier wordt weggezet.

De VOORZITTER: VVD.

Mevrouw VAN DEN BERG: Ik wil daar even op reageren want ik zet helemaal niets weg. Ik vind dat allemaal net zo belangrijk als wij allemaal, ik zeg alleen dat ik denk dat dat voldoende besproken is nu en ik zeg alleen 'laten we doorgaan met het volgende onderwerp'. Volgens mij zijn we het hartstikke eens met elkaar.

De VOORZITTER: Ik hoor een ordevoorstel, maar dat betekent dat de heer Klaassen van HAP het daar misschien mee eens moet zijn en het even moet afronden.

De heer KLAASSEN: Ja voorzitter, dank u wel. Ik hoor dat het merendeel van de collega's het eens is met het idee om te kijken, in welke vorm dan ook, of we dit kunnen clusteren. Dat is misschien een leuke opdracht voor de WWR om daar een voorbeeld voor te proberen te bedenken, in welke vorm dan ook. Ik moet zeggen, op een aantal punten…. Maar die kunnen lekker doorgaan.
Dan had ik een volgend puntje, voorzitter.

De VOORZITTER: Ja, we gaan verder naar het derde punt dat u heeft ingebracht. Wilt u het inleiden? Dat ging over het klokje bij de insprekers.

De heer KLAASSEN: Ja voorzitter, graag. Het klokje. Zoals ik net al aangaf, heb ik even gegoogeld en het systeem dat wij gebruiken in de raad voorziet in de mogelijkheid om standaard een timer in te stellen. Dat hebben wij nog niet tot onze beschikking op dit moment. Dus wellicht kunnen we de griffie vragen of ze dit kan onderzoeken. Wat mij betreft kunnen we daarmee doorgaan naar het volgende onderwerp.

Als de griffier aangeeft 'dit wordt heel lastig' is de vraag of we dan for the time being gewoon een klokje, een simpel eierwekkertje bij wijze van spreken, neer kunnen leggen zodat ook de insprekers direct weten wat vijf minuten of drie minuten is. Als collega's willen reageren, mag dat, maar voor mij is het eigenlijk voldoende besproken.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dat geldt niet voor uw collega's. Die willen reageren en ik begin met SRH.

De heer BEUSENBERG: Voorzitter, dank u wel. Een eierwekkertje lijkt me geen goed idee, dan heeft de partij hem zelf denk ik liggen want er ligt al een timer bij de griffier en bij de voorzitter. Maar ik kan me wel voorstellen dat de voorzitter van de WWR toen u zei 'een klokje', bij zichzelf heeft gedacht 'goh, had ik dat maar bedacht'. Maar ik vind het een ontzettend goed idee, mijnheer Klaassen.

De VOORZITTER: Er kwam nog een reactie van HAP voordat ik verderga.

De heer KLAASSEN: Ja, voorzitter, even als reactie op mijnheer Beusenberg van SRH. Er ligt inderdaad een timer bij de griffier en de voorzitter. Alleen degene achter het spreekgestoelte kan die niet zien vanaf zijn of haar positie. Dus het voorstel was om die op het spreekgestoelte te leggen zodat degene die aan het spreken is ook direct zicht heeft op hoelang hij spreekt. Zeker voor een inspreker die dit niet dagelijks doet. Voor onze raadsleden is het soms al lastig, maar voor insprekers helemaal.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan Forza!

De heer SCHAAP: Dank u wel voorzitter. Ik zal het kort proberen te houden. Dat kan ik wel. Een klokje, ik vind het een goed idee. Als dat op het schermpje hier van het apparaat komt, zeker. Als raadsleden en commissieleden het woord voeren en zelf ook hun tijd bij kunnen houden, vind ik dat een goed idee. Ik weet alleen niet of het bij insprekers werkt. Ik ben bang dat de insprekers daar juist erg nerveus van kunnen worden. Als ze zien dat de tijd aftikt, dat ze dan beginnen te stotteren omdat zij, in tegenstelling tot wij, dit niet wekelijks doen.

De VOORZITTER: Ik denk dat in het schermpje een icoontje komt met spuitende confetti, zodat ze zien dat ze de finishlijn gehaald hebben. Ik geef het woord aan FVD.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u voorzitter. Ik denk eigenlijk dat het een goed idee is om een timer of iets bij de hand te hebben, maar ik ben het ook eens met wat Forza! aangeeft, dat het ook wel wat stress kan geven. Dus misschien iets minder in beeld?

De VOORZITTER: Mevrouw Smand, D66.

Mevrouw SMAND: Ik had even gedacht, ga ik hier nog wat over zeggen of niet? Maar ik ga het toch doen. Goed idee hoor, om de tijd bij te houden, maar niet voor de sprekers. Het is veel eleganter als ze er even op gewezen worden 'goh, u bent er bijna doorheen'. Daar kun je ook een beetje soepel in zijn zodat je het mooi kunt afronden. Maar als we dan toch voorkeuren uit mogen spreken, als dat mag, heb ik eigenlijk liever een zandloper met groen zand.

De VOORZITTER: We gaan het over... O, GroenLinks wil ook graag reageren.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja, dan graag rood en groen zand, voorzitter. Nee. Wat ons betreft: een klokje voor raadsleden, ja, absoluut. Voor het college ook absoluut. Voor inwoners? Misschien niet. Ik

sluit me aan bij de woorden van mevrouw Smand van D66. Dat gaat zenuwen opleveren en dan is het netter om daar als voorzitter gewoon een subtiele hint van te geven.

De VOORZITTER: Volgens mij wilde de heer Klaassen het onderwerp sowieso al afgerond hebben. Dan ga ik over naar punt 4 en dat is ingebracht door PvdA. De flexibiliteit van de raadsleden.

Mevrouw HUSSAIN: Ja voorzitter, volgens mij hebben we het deels al een klein beetje besproken. De meerderheid in de raad is volgens mij voor het inspreekhalfuur voordat de raad begint en de zorg kwam daarbij op of dan alle raadsleden en collegeleden aanwezig zijn. Ik kan me ook voorstellen dat het niet altijd haalbaar is voor iemand om om 16.30 uur aanwezig te zijn als je dat bijvoorbeeld pas een dag van tevoren hoort. Dus mijn vraag is eigenlijk aan de collega's: hoe gaan we ervoor waken of hoe borgen we dat toch ieder aanwezig is? Wat betreft de PvdA, is dat, denk ik, misschien een beetje radicale aanpak, maar als we gewoon een mail krijgen 'er zijn zoveel insprekers, dus er komt een inspreekhalfuur; de raad vangt niet aan om 17.00 uur, maar om 16.30 uur'? Ik hoor graag wat andere collega's ervan vinden.

De VOORZITTER: HAP was het eerst.

De heer KLAASSEN: Voorzitter, dank u wel. Ik kan hier alleen maar positief op reageren, maar dan zou ik het ook structureel willen maken en dan voor de hele raad en ook het college, zo dat we eigenlijk zeggen 'standaard beginnen we om 16.30 uur, maar wellicht dat we dan dat eerste halfuur niet nodig hebben', zodat we een afmelding krijgen in plaats van dat we dus een aanmelding krijgen. Want de hele agenda wordt de rest van de dag namelijk ook verschoven. Ook de reservering van de fractiekamers die regelmatig bezet zijn, wordt dan verschoven. Dus dan zou ik inderdaad gewoon de hele dag willen inplannen.

De VOORZITTER: Volgende was GroenLinks.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja dank u wel voorzitter. Ik denk dat wij er meer voor voelen om wel op een standaardtijd te starten, dus dan niet last minute ineens te zeggen 'het wordt 16.30 uur' of 'het wordt 17.00 uur', en de tijd die insprekers nodig hebben, later op de avond in te halen. Ik hoor de ChristenUnie-SGP een voorstel doen om de actualiteitsvragen dan een keer te skippen. Ik weet niet of dat geheel wenselijk is. Het lijkt mij dan wenselijker dat we de actualiteitsvragen in de avonduren doen als daar te weinig tijd voor is voor de dinerpauze. Dus dat we wel starten op een vast moment. Laat het 16.45 uur zijn. Maar dat we dan vervolgens later die tijd inhalen door van onze eigen tijd iets af te halen.

De VOORZITTER: Ik ga naar Forza!

De heer SCHAAP: Dank u wel. Ik heb al gezegd: wij zijn voor optie 1, dus gewoon om 17.00 uur beginnen en als er veel insprekers zijn, wat incidenteel gebeurt, schuiven we de rest gewoon op tot na 22.15 uur en dan gaan we gewoon wat langer door. Mocht de meerderheid van de raad beslissen 'we moeten eerder beginnen', dan ben ik er inderdaad voor dat we een standaard nieuwe, vaste tijd afspreken. Dat kan 16.00 uur zijn of 16.30 uur, met het tot gevolg dat werkgroepen en informatieve sessies daardoor ook verschuiven met wat dat voor gevolgen heeft. Maar het liefst zou ik, dat wil ik meegeven, echt aan 17.00 uur vasthouden.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan SRH.

De heer BEUSENBERG: Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoor nu ineens '16.00 uur, 16.30 uur'. We kunnen ook om 09.00 uur 's ochtends beginnen, dan zijn we met de lunch klaar. Maar zoals ik in mijn eerste

termijn heb aangegeven: twee dingen, structuur en plenair. Of dat dan om 17.00 uur of 16.45 uur is, maakt me ook niet uit. Maar ja, hoe vaak gebeurt het nou dat we actualiteitsvragen nog voor de stemmingen moeten doen? Het valt echt wel mee, dus ik zou het gewoon lekker 17.00 uur houden. Dan verandert er niet zoveel. Mensen houden over het algemeen niet zo van verandering. Dan is iedereen een tevreden mens.

De VOORZITTER: D66.

Mevrouw SMAND: Dank u wel voorzitter. Ik heb wel een beetje voortschrijdend inzicht want wij riepen eerst 'optie 2.a en dan alleen als het nodig is, een halfuurtje vervroegen'. Maar ik realiseer me dat het wel grote gevolgen heeft want dan moet je op heel korte termijn het hele programma van de middag omgooien, dus dat is helemaal niet handig. Dat doe je dan voor een enkel geval dat we veel insprekers hebben, want dat hebben we echt niet iedere week. Dus dan voel ik eigenlijk toch voor de oplossing die mijnheer Beusenberg ook aangaf, dat we onze actualiteitsvragen en andere zaken, zijnde niet-insprekers, verplaatsen naar het eind van de raadsvergadering. Dan duurt hij maar een keer langer. Dan duurt de vergadering misschien eens een keer heel erg lang en that's all in the game.

De VOORZITTER: ChristenUnie-SGP.

De heer SOELLAART: Ja, ook wij sluiten ons aan bij SRH. Ik ben zelf commissielid dus wie ben ik om te zeggen dat de raadsleden om 16.30 uur al aanwezig zouden kunnen zijn? Ik ben daar heel voorzichtig mee, dus laten we het maar gewoon bij 17.00 uur houden.

De VOORZITTER: D66 wil hier nog op reageren.

Mevrouw SMAND: Nog één toevoeging want ik vind het toch wel interessant om, als we dan een keer veel insprekers hebben, te kijken welke tools uit de toolbox we dan kunnen aanbieden om eventueel een vervolggesprek te organiseren. Dat kan een hoorzitting zijn of een dialoogsessie of…. Maar als we als raad, en daar zullen we dan ook echt een besluit over moeten nemen, aanleiding zien om over een bepaald onderwerp dat iedere keer terugkomt, of waar heel veel mensen voor langskomen, een keer door te praten, kunnen we dat meteen ook aanwenden om dat eens in te zetten en wat meer proactief met die onderwerpen in de weer te gaan.

De VOORZITTER: Ik geef het woord terug aan PvdA, misschien kunt u afronden?

Mevrouw HUSSAIN: Dank u wel voorzitter. Mooie reacties. Uiteindelijk denk ik dat iedere reactie vanuit iedere fractie waardevol is want we zitten er ook met zijn allen. Dus ik denk dat de WWR hier ook mee aan de slag kan en dat we aan de hand van de gekozen opties naar een verdere uitwerking kijken.
Ik heb nog wel een puntje van orde. Volgens mij stond er ook in de memo dat als het inspraakhalfuur gekozen wordt, dat incidenteel is, bij meerdere insprekers. Dus dat wil ik nog even zeggen.

De VOORZITTER: Was dit nog een vraag met de bedoeling een reactie te krijgen? Nee, oké, goed. Ik heb nog vier onderwerpen en we hebben nog tien minuten. Het eerste onderwerp is de grote topics. Het werd al even aangehaald bij de VVD en bij ChristenUnie-SGP. Hoe gaan we om met P&C-producten? Kunnen we daar apart iets voor doen? De technisch voorzitter van de WWR heeft daar ook al iets over gezegd. Ik wil toch eerst het woord geven aan de heer Soellaart van ChristenUnie-SGP omdat hij het onderwerp als eerste inbracht.

De heer SOELLAART: Ik las uit het stuk dat dezelfde manier die we kiezen voor de gewone vergaderingen, ook voor P&C-producten zou moeten gelden. Maar ik heb begrepen dat dat helemaal

niet zo is omdat het een keuzemenu is. Binnen dat keuzemenu zou ik dus voorstellen om die bewonerstafel bij P&C-producten aan te reiken omdat je dan in gesprek kunt met mensen. Ik ben benieuwd wat de andere raadsleden daarvan vinden.

De VOORZITTER: VVD.

Mevrouw VAN DEN BERG: Dank u voorzitter. Het gaat mij niet zozeer om wat we dan uit die toolbox halen, en of dat dan een inwonerstafel moet zijn, maar ik denk wel dat het met dit soort grote onderwerpen heel belangrijk is dat we iets organiseren waar inwoners en ondernemers ook vooral, want die vinden ook heel vaak heel veel van wat wij doen met de centen, kunnen inspreken. Dus hoe het wordt vormgegeven, zou ik liever over willen laten aan de organisatie om te bepalen wat daar handig is. Ik denk dat het goed is dat we dan inderdaad allemaal aanwezig zijn. Dat zou toch wel een plenaire vorm moeten krijgen wat de VVD betreft. Dan kunnen we de week daarna nog bespreken als raadsleden wat we daar allemaal in teruggehoord hebben. Dat is mijn idee.

De VOORZITTER: Dank u wel, ik zag dat Forza! wil reageren op dit voorstel.

De heer SCHAAP: Ja, voorzitter, we zijn er voorstander van dat mensen ook hierbij, bij P&C-producten, de mogelijkheid krijgen om in te spreken en dat die optie ook wordt gegeven. Maar ik wil alleen meegeven dat niet op de dag van de besprekingen zelf te doen, maar juist eerder. Een week eerder of twee weken eerder, zodat wij ook de ruimte hebben om de bijdragen van de insprekers te verwerken.

De VOORZITTER: SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel, voorzitter. Ik kan me heel goed vinden in de woorden van mevrouw Van den Berg van de VVD. Daarbij wil ik dan ook nog eventjes de toevoeging geven dat wij het echt een enorm goed idee vinden als inwoners daarover kunnen inspreken. Helemaal omdat nu in de raadzaal het sessiedebat Maatregelen tekort begrotingsjaren aan de gang is. Ik denk dat dat voor inwoners een mooi moment is om ook op P&C-stukken hun zegje te kunnen doen bij ons in de raad, zodat wij weten wat er in hun hoofd omgaat als wij bepaalde keuzes dreigen te maken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Heel goed dat u dit nog even aangeeft. De P&C-cyclus is de planning-en-control-cyclus en daar moet bijvoorbeeld de begroting onder worden begrepen. Dat is voor de kijkers thuis misschien nog wel interessant om te weten. Ik geef het woord aan mevrouw Antolini van FVD.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u voorzitter. Ook FVD vindt het natuurlijk belangrijk dat juist bij de financiële stukken insprekers kunnen komen om het daarover te hebben. Ik heb ook even naar de voorbeelden gekeken en Breda lijkt wat dat betreft een heel goede optie. Het is mij alleen niet helemaal duidelijk. Breda houdt dan twee weken van tevoren twee uur lang inspreekavond, of in ieder geval een inspreeksessie. Maar daar hoeft dan het college en de raad niet per se bij te zijn? Of wel? Dat is voor mij niet helemaal duidelijk want wij zouden het in ieder geval wel heel belangrijk vinden dat het plenair is. Daar komt het op neer.

De VOORZITTER: De vorm is dan belangrijk. Ik zie daarbij geen andere handen. Dan wil ik de heer Soellaart vragen om het ook af te ronden.

De heer SOELLAART: Ik begrijp dat de meeste fracties het een heel goed idee vinden om bij P&C-producten inwoners de kans te geven om hun zegje erover te doen en dat kan op verschillende manieren, zoals mevrouw Van den Berg ook heeft aangegeven. Dat lijkt mij ook een uitstekend idee. Ik hoop dat de WWR ermee verdergaat.

De VOORZITTER: Dank u wel. VVD had nog een ander onderwerp ingebracht, namelijk het schriftelijk stellen van actualiteitsvragen. O, dat is ook van ChristenUnie-SGP. De heer Soellaart.

De heer SOELLAART: Sorry, voorzitter. Ja inderdaad. Soms is het een beetje krap en dat uur lijkt lang, maar we hebben behalve die insprekers vaak ook nog een aantal andere zaken te doen en dan uiteindelijk ook nog die actualiteitsvragen. Dus ik dacht, om dat uur toch zo goed mogelijk tot zijn recht te laten komen, kunnen we misschien die actualiteitsvragen schriftelijk doen? Ik ben benieuwd wat de raad daarvan vindt.

De VOORZITTER: Ik zag eerst de HAP.

De heer KLAASSEN: Voorzitter dank u wel. Voorzitter, ik zou ChristenUnie-SGP mee willen geven dat actualiteitsvragen de vragen zijn die inwoners op dat moment echt aan het hart gaan en ook ons als raad en dat we ze daarom ook als actualiteitsvraag stellen en niet schriftelijk indienen. We hebben de hele avond nog, dus we kunnen met gemak na 22.15 uur doorgaan. Zoals ik ook al aangaf, we hebben in principe de hele nacht nog tot onze beschikking. Zolang de beveiliging ons er niet uitgooit.

De VOORZITTER: Volgens de orde van de vergadering van vandaag hebben we tot 22.00 uur. Dat is nog vijf minuten. De reactie van PvdA.

Mevrouw HUSSAIN: Volgens mij is het zo dat als er schriftelijke vragen gesteld worden, het college er enkele weken voor heeft om te reageren. Dan is de actualiteit eigenlijk alweer achterhaald, dus wij zijn daar geen voorstander van.

De VOORZITTER: De volgende reactie was van Forza!

De heer SCHAAP: Omwille van de tijd: ik sluit me aan bij de woorden van de heer Klaassen en ik wilde mevrouw Denie zeggen, maar dat is uw collega, mevrouw Hussain, excuus.

De VOORZITTER: Mevrouw Smand?

Mevrouw SMAND: Ja, idem.

De VOORZITTER: Opgelost. De heer Beusenberg, SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter, ik denk dat dat eigenlijk iets is dat bij de partijen zelf moet liggen. Zo'n partij moet de vraag toelichten, maar kan ook op dat moment zeggen als zij naar huis wil 'we stellen hem schriftelijk'. Dan heb je alleen wel het risico dat je zes weken moet wachten totdat je antwoord krijgt. Mijnheer Klaassen, zoals u ook weet, rond 03.30 uur wil de beveiliging echt dat iedereen naar huis gaat.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Soellaart, wilt u deze afronden?

De heer SOELLAART: Zeker, zeker. Ik heb geconstateerd dat de meeste raadsleden inderdaad de bitterballen liever iets kouder laten worden en langer doorvergaderen en dan de actualiteitsvragen doen. Dat moeten we dan voor lief nemen. Maar 03.30 uur blijkt dus het moment te zijn dat we echt moeten afsluiten. Dus de actualiteitsvragen gaan gewoon door.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik heb nog twee onderwerpen en vijf minuten en ik krijg net van mijn rechterhand de vraag aangereikt of wij het onderwerp naar de stemmingenlijst van 27 maart a.s. kunnen verplaatsen. Volgens mij geeft dat gelegenheid om die twee onderwerpen dan nog te plannen. Klopt dat? GroenLinks.

Mevrouw VAN GOETHEM: Even een verduidelijkende vraag, voorzitter, kunt u misschien herhalen wat de laatste twee onderwerpen zijn? Dan kunnen we misschien als raad of als sessie kijken of dat al ter sprake is gekomen bij andere stukken.

De VOORZITTER: Twee dingen. De twee onderwerpen die nog ingebracht zijn, zijn van het CDA. Laten we een halfuur eerder starten, standaard. Dan zijn we er vanaf. Die kan wel vervallen, heb ik net gehoord. Het volgende onderwerp dat ik had was het plannen van een hoorzitting, ook van het CDA, als het een wat groter onderwerp is of als er meer mensen komen. Dat hoeft ook niet.
Dan heb ik behoefte om nog even toe te lichten waarom ik de mededeling krijg om het te verplaatsen naar 27 maart a.s. Het staat nu op de lijst van stemmingen voor 13 maart a.s. Dat is iets te vroeg om alle inbreng die u nu heeft meegegeven te verwerken en dan komt het als een zover mogelijk up-to-date bestand terug ter stemming.
Als er verder geen onderwerpen meer besproken hoeven te worden in de tweede termijn, concludeer ik dat het raadsvoorstel voldoende besproken is en doorgeleid wordt naar de stemmingen van het raadsplein van 27 maart a.s. Dank u wel.